

Zadeva: Zapisnik 72. redne seje Sinteze-KCD in NS-SVS

Seja je potekala preko elektronskih medijev v torek, 3. septembra 2024 med 17. in 18. uro po naslednjem dnevnem redu:

1. Ocena politične situacije in programske usmeritve za delo v bodoče;
2. Razno

Ad 1) Ocena politične situacije in programske usmeritve za delo v bodoče:

- 1.1. Uvodoma je predsedujoči opozoril, da je to že 72. redna skupna seja **SINTEZE-KCD in Nacionalnega sveta za demokratično spremembo volilnega sistema**. (Zapisniki vseh sej so dostopni [tukaj!](#)). Že prej so potekala redna srečanja SINTEZE-KCD, o katerih pa dokumentacija še ni ustrezno urejena. Teh srečanj o katerih obstajajo zapisniki je bilo okoli 30. To pa pomeni, da je SINTEZA-KCD ena najbolj aktivnih civilno-druženih organizacij, ki že več kot desetletje aktivno spremlja dogajanja v slovenski politiki in opozarja na anomalije, nepravilnosti ali celo na grobo kršenje pravnega reda in kazenske zakonodaje, ki si jo slovenska politika vse pogosteje dovoli. V tem času se je dokončno uveljavila in utrdila strankokracija, kar pomeni, da imajo politične stranke skoraj absolutno politično oblast, saj so uspešno odstranile številne nadzorne organe ali pa relativizirale njihovo moč in pomen. To jim je v številnih primerih omogočalo tudi uspešen pritisk na organe pregona in sodni sistem.
- 1.2. V tem času se je SINTEZA-KCD ukvarjala s številnimi problemi, od davčnega sistema do regionalizacije Slovenije (ki je katastrofalen neuspeh slovenske politike!), od problemov zdravstva in naraščajoče korupcije do poskusov dejanske demokratizacije sedanjega kvazi–demokratskega volilnega sistema. Posebej je opozoril na naslednje primere:
- 1.3. Opozorila na nepravilnosti in korupcijo (plenjenje javnih sredstev) pri gradnji TEŠ 6. Danes »pogumni novinarji« govorijo, da je TEŠ 6 »simbol korupcije«. Ko smo pred petimi leti na to opozarjali v SINTEZI-KCD, so bili mediji za ta opozorila gluhi, slepi in nemi. V medije nismo uspeli spraviti niti informacije, da je SINTEZA-KCD takrat podala uradno prijavo KPK in NPU o plenitvi javnih sredstev. Tudi danes mediji ne želijo javnosti posredovati resnice, da »leva in desna politika« še danes organom pregona in sodišču ne dovolita, da bi korektno opravili svoje delo.
- 1.4. Kot poseben uspeh lahko štejemo, da smo v SINTEZI-KCD s pritiski in dogovori dosegli, da je Cerarjeva vlada ustanovili Projektni svet za civilni nadzor projekta 2TDK, ki bi lahko bil primer dobre prakse javnega nadzora poteka velikih projektov. Toda zgodovina se očitno ponavlja: tudi v tem primeru so mediji gluhi za opozorila, da je model tega projekta koruptiven, da pomeni zavajanje slovenske javnosti (in EU?), ker direktno odpira nevarnost »črnih transakcij« približno poldruge milijarde evrov, kar lahko vodi v

nastajanje črnih fondov, korupcijo in slednjič celo v plenitev javnih sredstev. Dokumenti o tem dogajanju medijev »ne zanimajo«.

- 1.5. Posebej je opozoril, da se izteka čas, ko bi lahko politika še v tem mandatu demokratizirala volilni sistem, ki očitno ne opravlja osnovne naloge: legitimno izločanje neuspešnih (in pokvarjenih) politikov in demokratični izbor zaupanja vrednih kandidatov, kjer bi pri pripravi list kandidatov sodelovala tudi Civilna družba (od zbornic do CD-iniciativ).
- 1.6. Po tem uvodu se je odprla širša razprava, najprej o možnosti, da bi politiki namesto kombiniranega sistema volitev ponudili osiromašeno »varianto B«, ki vključuje le uvedbo prednostnega glasu, domicila, predstavitvene izkaznice kandidatov in povečano število volilnih enot (VE). Ta možnost je bila v razpravi zavržena, saj še vedno prepušča političnim strankam popoln nadzor ponovne izvolitve njihovih vodstev, ne glede na njihovo uspešnost in korektnost. Opozorjeno je bilo, da se uresničujejo naši strahovi, da bo politika tudi tokrat preprečila sleherne resne spremembe volilnega sistema, ne le iz strahu pred neznanim, temveč predvsem iz strahu, da bi z izvolitvijo v »strankah nepreverjenih poslancev« začeli iz strankarskih omar padati številni okostnjaki.
- 1.7. V nadaljevanju je bilo dogovorjeno, da se opozorilo o izteku operativnega časa za spremembo volilne zakonodaje posreduje:
 - Predsednici Republike in Predsednici DZ;
 - Predsedniku vlade in DS;
 - Vodjem političnih strank.

V pismu naj bi poudarili, da uvedba kombiniranega volilnega sistema ne zahteva spremembe ustave, prav tako pa v ničemer ne spreminja razmerij med strankami. Te v novem sistemu ne bi bile ogrožene, ogrožena pa bi bila mogoče ponovna izvolitev slabih kandidatov, kar pa bi moral biti eden od ciljev strank v demokratični družbi.

Vzpostavili naj bi kontakt z GL in preverili možnost aktivnega sodelovanja.

Ad 2: Razno:

- 2.1. Člane smo opozorili, da bo v ponedeljek, 9. 9. ob 11.30 uri v DS Klub poslancev '90 organiziral širšo javno razpravo o problematiki zdravstva. Vstop ob predhodni najavi (registraciji) prost. Vabljeni.
- 2.2. Dogovorjeno je bilo, da bo naslednja seja v običajnem terminu (17. septembra ob 17h) potekala v živo v gostišču »Stara trta«, ...

Osnutek zapisnika pripravil Emil Milan Pintar